

Nr 549

Av herr **Ahlmark** och fru **Olsson, Elvy**, om anslag till Riksförbundet för kriminalvårdens humanisering.

(Lika lydande med motion nr 577 i Andra kammaren)

Riksförbundet för kriminalvårdens humanisering (KRUM) bildades i augusti 1966 bl. a. med syfte att hjälpa straffade vid landets fängvårdsanstalter såväl under vistelse på anstalt som efter frigivningen. Efter 18 månaders verksamhet har nu förbundet ca 7 000 medlemmar, varav drygt hälften vistats eller för närvarande vistas på anstalt.

Under det ett och ett halft år som förbundet existerat har man hunnit göra en viktig insats för att skapa debatt omkring de straffades problem. Förbundet har sökt påverka allmänheten, hyresvärdar och arbetsgivare till ökad förståelse för de frigivnas svåra situation. Föreläsningar och andra möten har arrangerats i samtliga större städer i landet. KRUM har även arrangerat ett kriminalpolitiskt seminarium i Stockholm, varvid många av Nordens förnämsta experter på området anlätats. Det kan även nämnas att KRUM utsågs till remissinstans vid behandlingen av betänkandet från utredningen om de enskilda övervakarna.

Men kanske väsentligare på längre sikt är den sociala verksamhet som KRUM trots dåliga ekonomiska och därigenom begränsade personella resurser startat. De straffades kontaktbehov efter anstaltsvistelsen och hjälpbehov efter frigivningen är mycket stort. Nyligen utförda enkätundersökningar visar, att ca 50 % av alla intagna aldrig får brev eller besök, vilket i sin tur innebär att de inte har någon positiv social eller emotionell kontakt ute i samhället. På detta område har KRUM lagt grunden för en viktig frivilliginsats. Förbundet har hittills förmedlat ca 300 brevkontakter, där personer i frihet blir ett socialt stöd för den intagne. Ofta blir sedan dessa personer anstaltsbesökare och den intagnes övervakare vid frigivningen.

Förbundet har hittills anskaffat ett hundratal nya övervakare. Ett hundratal medlemmar i KRUM har upptagit frigivna i sin bekantskapskrets för att på så sätt aktivt medverka till deras resocialisering. Arbetsgivare har kontaktats och arbete förmedlats till ett stort antal frigivna.

Studie- och fritidsverksamhet på fängvårdsanstalterna ingår också i KRUM:s verksamhet. Så har exempelvis sex studiecirkelar i olika ämnen genomförts på Härlandaanstalten i Göteborg. I februari startar 11 studiecirkelar och samtalsgrupper på interneringsanstalten Hall. På dessa och en

rad andra anstalter arrangerade också KRUM under 1967 en rad debatter, föreläsningar och underhållningsaftnar av olika karaktär. Denna omfattande aktivitet har helt genomförts på frivillig väg.

Med tanke på det relativt blygsamma anslag för undervisning och fritidssysselsättning som föreslagits för hela anstaltsvården om närmare 6 000 platser ter sig KRUM:s insats på fritidsverksamhetens område värdefull. Väsentligare är den kontakt med privatmänniskor i samhället som förmedlats i KRUM:s regi. En sådan kontakt kan aldrig ersättas av åtgärder från samhällets sida. Mänskliga kontakter torde i många fall vara det viktigaste villkoret för resocialisering och slussning in i nya bekantskapskretsar.

För att KRUM skall kunna fortsätta denna verksamhet och utvidga den krävs förbättrade ekonomiska resurser. Lokalavdelningar har hittills bildats i Malmö/Lund och Göteborg samt i Stockholm och Uppsala. Dessa lokalavdelningar utgör grundstommen i såväl den frivilliga kontaktverksamheten som i den organiserade fritidsverksamhet som genomförs på anstalterna. För att fler lokalavdelningar skall kunna bildas — särskilt på orter som har fångvårdsanstalt i sin omedelbart närhet — måste en reseombudsman anställas. Kostnaderna för lön, resekostnader och traktamenten beräknas uppgå till 50 000 kr. Ett centralt kansli är nödvändigt för verksamheten. Hjälpsökande och andra som söker kontakt med förbundet är för närvarande uteslutande hänvisade till styrelse- och arbetsutskottsledamöters privata telefoner, vilket innebär att den som saknar förhandsuppgifter om förbundet inte har möjlighet att komma i kontakt med KRUM. Kostnader för kansli, telefon och skrivhjälp beräknas till 32 000 kr. per år. Man önskar också arvodeanställa en kurator, vilket skulle kosta omkring 24 000 kr. per år.

Man räknar alltså med sammanlagda kostnader om 106 000 kr. per år.

Med anledning av vad som ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen under justitiehuvudtiteln måtte bevilja Riksförbundet för kriminalvårdens humanisering ett anslag om 100 000 kronor för budgetåret 1968/69.

Stockholm den 26 januari 1968

Per Ahlmark (fp)

Elvy Olsson (cp)